

VAALILAUTAKUNNAN JA VAALITOIMIKUNNAN VALINTA VUODEN 2021 KUNTAVAALEJA VARTEN

Khall § 206 *Valmistelija kunnanjohtaja Lauri Laajala, puh. 0400 517 380 tai lauri.laajala@perho.com.*

Kuntavaalit toimitetaan 18.4.2021.

Vaalilain 15 §:n mukaan

Kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava:

1) kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme; sekä

2) laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Sekä vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten että niiden varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa asianomaisessa vaalipiirissä edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puoluekisteriin merkittyjä puolueita. Kuntavaaleissa jäsenten ja varajäsenten tulee kuitenkin edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Vaaliviranomaisia koskevat kelpoisuus- ja esteellisyysäännöt ovat tiivistetysti seuraavat:

Vaalilautakunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla ehdokas. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa "mahdollisuuksien mukaan" voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Muuta: Kunnan on syytä ylläpitää vaalilautakunnan jäsenen tehtävän houkuttelevuutta esimerkiksi varmistamalla, että tehtävästä maksettava palkkio vastaa tehtävän vaativuutta. Vaalilautakunnan jäsenellä ja varajäsenellä, erityisesti puheenjohtajaksi nimettävällä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

Vaalitoimikunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Jäsenenä tai varajäsenenä eivät voi olla ehdokas, hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa. Kelpoisuuteen vaikuttava ehdokkuus tarkoittaa ehdokkuutta missä tahansa kunnassa: esimerkiksi kunnassa A ehdokkaaksi asetetun sisarus ei ole kelpoinen vaalitoimikunnan jäseneksi missään kunnassa.3 Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Muuta: Kunnan on syytä ylläpitää vaalitoimikunnan jäsenen tehtävän houkuttelevuutta esimerkiksi varmistamalla, että tehtävästä maksettava palkkio vastaa tehtävän vaativuutta. Vaalitoimikunnan jäsenellä ja varajäsenellä, erityisesti puheenjohtajaksi nimettävällä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

Vaalitoimielinten valinnassa on myös otettava huomioon tasa-arvolain vaatimus sukupuolikiintiöstä, jonka tulee toteutua erikseen jäsenten ja varajäsenten kohdalla. Tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin mukaan sekä naisia että miehiä tulee olla kumpiakin vähintään 40 %.

Perhon kunnassa on käytössä sähköinen vaaliluettelo, jossa äänestäjien äänioikeus tarkistetaan ja äänioikeuden käyttö kirjataan äänestyspaikalla.

Vaalilautakunnan rekisteriä käyttävien jäsenten tulee osallistua vaalipäivän äänestyksen kenraaliharjoitukseen (ajankohta ilmoitetaan myöhemmin).

Oikeusministeriö pyytää huomioimaan, että äänestysalueen vaalilautakunta on asetettava niin hyvissä ajoin, että sen jäsenet ehtivät perehtyä tehtäviinsä ja ohjeisiin sekä harjoitella.

Kunnanhallitus nimesi vuoden 2019 eduskuntavaalien vaalilautakunnan ja vanhainkodin vaalitoimikunnan seuraavasti:

Vaalilautakunta
jäsenet:

Pj. Ilona Alatalo
vpj. Pekka Riihimäki
j. Sampo Tyynelä
j. Kerttu Anttiroiko-Rauma
j. Pauli Jylhä

varajäsenet:

Antti Isomöttönen
Anni Hertteli
Tanja Jaatinen
Sirpa Itäniemi
Rauli Kivelä

Vanhainkodin vaalitoimikunta:
jäsenet:

pj. Sanna Salmela
vpj. Esa Kalliokoski
j. Marja-Leena Patovisti

varajäsenet:

Sarita Kirvesmäki
Veikko Tiala
Katariina Kellokoski

Lisätietoja asiasta/päätöksestä antaa kunnanjohtaja Lauri Laajala, puh. 0400 517 380 tai lauri.laajala@perho.com.

Ehdotus: Kunnanhallitus nimeää vuoden 2021 kuntavaalien vaalilautakunnan ja vanhainkodin vaalitoimikunnan.

Kunnanjohtajan muutettu päätösesitys:

Kunnanhallitus päättää, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun.

Päätös: Kunnanjohtajan muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
